

S ikonou slovenskej ilustrácie Dušanom Kállayom v Labirinte imaginácie

2. januára 2018 | Filed under: Aktuality, Výstava | Posted by: Kvetoslava Podhorská

<https://www.k13.sk/s-ikonou-slovenskej-ilustracie-dusanom-kallayom-v-labirinte-imaginacie/>

Ilustrátor, maliar, pedagóg Vysokej školy výtvarných umení, držiteľ najvýznamnejších domácich a medzinárodných ocenení za ilustračnú tvorbu Dušan Kállay si na Bienále ilustrácií Bratislava 2017 prevzal titul Laureát Ceny Poštovej banky za originálny a mimoriadny prínos do ilustračnej tvorby na Slovensku. Výber z jeho tvorby si môžu pozrieť aj Košičania na výstave s názvom Labirint imaginácie v budove Bravo v Kasárňach/Kulturparku do 20. januára 2018.

Dušan Kállay v rámci svojho autorského tvorivého programu vniesol originálnu, nezameniteľnú poetiku do knižnej ilustrácie. Otvoril nové možnosti vyjadrovacích prostriedkov v tejto oblasti tvorby nielen doma, ale i v zahraničí. Stal sa úspešným a renomovaným autorom, nositeľom ilustrátorského Oscara – prestížnej Ceny Hansa Christiana Andersena, držiteľom Krištáľového krídla, ceny UNICEF a mnohých ďalších. V spolupráci s vydavateľmi, ale i vzdelávacími inštitúciami, VŠVU, kde pôsobí dodnes, šíri dobré meno slovenského ilustračného umenia v zahraničí a pritiahol aj záujem zahraničných umelcov, študentov, vydavateľov o umenie, kultúru a umelecké vzdelávanie na Slovensku.

Rodák z Bratislavy mal viac ako 110 samostatných výstav doma a v zahraničí. Jeho práce vystavovali aj na kolektívnych výstavách, sú publikované v odborných knihách, katalógoch a časopisoch.

Narodil sa v roku 1948, detstvo prežil v Žiline. Absolvoval Vysokú školu výtvarných umení (VŠVU) v Bratislave. Spočiatku chcel byť maliarom. Študoval u profesora Jána Želibského. Až v treťom ročníku sa dostal ku grafike a ilustrácii. Od štvrtého ročníka začal navštevovať hodiny profesora Vincenta Hložníka. Napokon končil školu dvomi diplomovými prácami, jedna bola z odboru krajinomalby a figurálnej kompozície, druhá z odboru knižnej ilustrácie a voľnej grafiky. Neskôr sa do školy vrátil. Albín Brunovský ho požiadal, aby viedol oddelenie knižnej ilustrácie a voľnej grafiky.

Od roku 1972 žije a tvorí v Bratislave. Venuje sa voľnej grafike, knižnej ilustrácii, maľbe, kresbe, exlibrisu, známkovej tvorbe. Vytvoril niekoľko plagátov, v roku 1979 výtvarne spolupracoval na animovanom filme režiséra Vladimíra Kubenku Poveš' o láske. V oblasti voľnej grafiky pracuje najmä technikou leptu, ale tvorí aj v technike linorezu, litografie, serigrafie. Od roku 1990 pedagogicky pôsobí ako profesor na VŠVU v Bratislave. Viedol Ateliér voľnej grafiky a ilustrácie. Organizoval a viedol medzinárodné workshopy a prednášky vo Viedni, v Koldingu, Trieri, Macerate, Aténach, vo Vroclave, v Katoviciach, Tokiu či Tchaj-peji. Aj na Bienále ilustrácií Bratislava (BIB) viedol workshop pre zahraničných ilustrátorov, viackrát bol členom jeho medzinárodnej poroty, tiež na Bienále grafiky v Brne, na Bologna Book Fair a iných medzinárodných podujatiach.

Ilustroval vyše 90 kníh. Za knihu Lewisa Carola Alica v krajine zázrakov má jediný na Slovensku ilustrátorského Oscara – Cenu Hansa Christiana Andersena za tvorbu pre deti (1988). Získal aj Cenu Grolier klubu, najstaršej a najväčšej bibliofilskej spoločnosti v New Yorku, ktorá slovenské vydanie tejto knihy vyhlásila za najkrajšie na svete. Ako ilustrátor vynikol originálnym kresliarskym prejavom v knihách Leteli sokoli nad Javorinou (Zlaté jablko BIB 1973) a Magalhãesova cesta okolo sveta (cena v súťaži Československé najkrajšie knihy 1979). Aj ďalšie jeho diela prinášajú výtvarnú virtuozitu, kultivovanú čistotu a výrazovú jednotu umeleckého názoru: Rytier Roland, (Zlaté jablko BIB 1975), Panenská veža na Devíne, V ríši víl a škriatkov a ďalšie.

„Výstava prezentuje výber 35 originálov ilustrácií z troch knižiek Veselý koncert, Príbehy zo Shakespeara a Dobšinského Slovenské ľudové rozprávky. Knižná ilustrácia ako obraz v knihe je v službách príbehu, ale Dušan Kállay nikdy iba prvoplánovo neprekresľuje situačný dej, postavu či príbeh. Vždy nad základňou príbehu stavia ďalšie poschodia obrazov pocitov, atmosféry knihy, ďalšie veže vizuálnych vesmírov. Vystavených bude aj cyklus dvanástich malieb Anonymi z Pompejí,“ uviedla kurátorka výstavy Zuzana Jarošová.

Dušan Kállay patrí k vyhľadávaným ilustrátorom zahraničných vydavateľstiev, napríklad Ravensburger Verlag, Grimmpress Verlag, Albatros, Shinchosha Company, Fukuinkan Shoten. Spolu s manželkou ilustrovali jedinú kompletnú zbierku Andersenových príbehov. Do knihy vytvorili 765 obrázkov. Jeho knižné diela právom možno zaradiť medzi najvyspelejšie prejavy v tvorbe krásnej knihy celého povojnového vývinu slovenskej i svetovej knižnej kultúry.